

Eduskunnan talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi

Kaupan liiton lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta (265/2020 vp)

Kaupan liitto lausuu kohteliaimmin seuraavaa:

Yleistä

Kaupan toimiala rakentaa suomalaista hyvinvointia niin sosiaalisen, taloudellisen kuin ympäristövastuun kautta. Kauppa on elinkeinoelämän suurin toimiala bruttokansantuotteella mitattuna muodostaen noin 10 prosenttia Suomen BKT:stä. Kauppa on myös elinkeinoelämän suurin työllistäjä ja veronmaksaja. Kaupan toimiala on palvelualan suurin sähkönkäyttäjä. Suomessa toimivien kaupan alan yritysten palveluksessa on 270 000 työntekijää ympäri maata.

Kauppa luo hyvinvointia, menestystä ja työtä Suomeen. Vähittäiskaupan maan kattava myymäläverkko ja verkkokaupat tarjoavat palveluja ja mahdollistavat osaltaan asumisen niin haja-asutusalueella kuin kaupungeissa. Monet päivittäistavarakaupat tarjoavat elintarvikkeiden lisäksi myös muita välttämättömiä palveluita haja-asutusalueilla, kuten posti- ja pakettijakelua sekä lääkkeitä. Kaupan liitto haluaakin tuoda esiin Suomen Sähkönkäyttäjät ry:n ja Omakotiliitto ry:n teettämän selvityksen (Juha Honkatukia, 3.2.2021, <https://www.elfi.fi/wp-content/uploads/2021/02/kotitaloussahkon-siirtohintojen-kohtuullistamisen-vaikutukset-elfi.pdf>), joka tuo esiin hallituksen esityksen negatiiviset kustannusvaikutukset haja-asutusalueille.

Hallituksen esityksen yksityiskohtaiset kommentit

Sähkömarkkinalaki

Kaupan liitto esittää, että ehdotuksen 19 §:ssä korostettaisiin verkonhaltijan velvollisuutta tuottaa siirto- ja jakelupalvelunsa verkkoonsa käyttäjille kustannustehokkaalla tavalla.

Esillä olevan lakimuutoksen tehtävänä on leikata jakeluverkkoyhtiöiden suurinta sallittua tuottoa. Tuotto on tällä hetkellä kohtuuttoman suuri. Hallituksen esitys ei puutu, tavoitteensa mukaisesti, ylituottojen laskutukseen. Laissa tulisi ehdottomasti olla sille raamit. Ehdotus on haitallinen kaupan alan yrityksille. Lain tavoitteiden toteutuminen ilmenee viimekädessä sen vaikutuksina sähkön ja maakaasun loppukäyttäjille. Lain tavoitteiden toteutumista tulee tämän vuoksi arvioida loppukäyttäjien näkökulmasta. Loppukäyttäjille aiheutuvien kustannusten tulee ehdottomasti olla kohtuulliset, mitä ne esityksen mukaan eivät tulevaisuudessa olisi.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 § muuttamisesta

Kaupan liiton näkemyksen mukaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 §:n nykyinen sanamuoto on riittävä, ja turvaa edes osin maksavien asiakkaiden oikeuksia tämän hyvin poikkeuksellisen piilovelan perimiseksi yrityksiltä ja kuluttajilta.

Kaupan liiton näkemyksen mukaan alijäämän tasoitusjakson pidentämistä kahden valvontajakson mittaiseksi ei voida mitenkään perustella, sillä se tarkoittaa loppukäyttäjien kannalta verkonhaltijan epäoikeudenmukaisia hinnankorotusmahdollisuuksia verrattuna nykyiseen.

Kaupan liitto esittää, että alituotto-käsite otetaan välittömästi uudelleentarkasteluun, eikä alituoton tasausjakson pidennystä tule missään tapauksessa hyväksyä.

Kunnioitavasti

Kaupan liitto

Mari Kiviniemi
toimitusjohtaja